TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2013. gada 26. septembrī*

Apelācija — Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) — Kopienas strukturālais atbalsts Martinikas reģionā — Finanšu atbalsta samazināšana — Būvdarbu publiskā iepirkuma līgumi — Darījumu atbilstība Savienības noteikumiem — Būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru koordinēšana — Direktīva 93/37/EEK — 2. pants — "Tiešās subsīdijas" jēdziens — "Sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu" jēdziens

Lieta C-115/12 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2012. gada 1. martā iesniedza

Francijas Republika, ko pārstāv *E. Belliard* un *N. Rouam*, kā arī *G. de Bergues*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *F. Dintilhac* un *A. Steiblytė*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*] un A. Prehala [*A. Prechal*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 11. marta tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2013. gada 18. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību Francijas Republika lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2011. gada 16. decembra spriedumu lietā T-488/10 Francija/Komisija (turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru Vispārējā tiesa noraidīja prasību atcelt Komisijas 2010. gada 28. jūlija Lēmumu C(2010) 5229, ar kuru daļēji ir atcelta Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) dalība saskaņā ar mērķa Nr. 1 vienoto programmdokumentu saistībā ar Kopienas strukturālo atbalstu Francijas Martinikas reģionā (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1260/1999

2 Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (OV L 161, 1. lpp.), 12. pantā, kura nosaukums ir "Savienojamība", ir paredzēts:

"Darbībām, ko finansē fondi [..], jābūt saskaņā ar Līguma noteikumiem, ar instrumentiem, kas pieņemti saskaņā ar to, un ar Kopienas politiku un rīcību, tostarp ar [..] valsts līgumu [publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanu [..]."

Direktīva 93/37/EEK

3 Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīva 93/37/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu piešķiršanas [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas] procedūras (OV L 199, 54. lpp.), ir tikusi atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas [būvdarbu, piegāžu un pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas] procedūru (OV L 134, 114. lpp.), kas stājās spēkā 2006. gada 31. janvārī. Tomēr, ņemot vērā faktu rašanās laiku, uz šo tiesvedību joprojām attiecas Direktīva 93/37.

4 Šīs direktīvas 1. panta a) punktā ""būvdarbu valsts līgumi" [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumi] ir līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp būvuzņēmēju un līgumslēdzēju iestādi, kā tā definēta šā panta b) punktā, un kuru priekšmets ir vai nu tādu būvdarbu veikšana vai veikšana un projektēšana, kas saistīti ar kādu no II pielikumā minētajām darbībām vai turpmāk c) punktā definētiem darbiem, vai arī būvdarbu veikšana vienalga kādiem līdzekļiem saskaņā ar līgumslēdzējas iestādes izvirzītām prasībām".

5 Šīs direktīvas 2. panta teksts ir šāds:

"1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka līgumslēdzējas iestādes pilda šo direktīvu vai nodrošina tās pildīšanu, ja tās tieši subsidē vairāk nekā 50 % kāda būvdarbu līguma, ko piešķir kāda cita struktūra, nevis šīs iestādes.

2. Šā panta 1. punkts attiecas tikai uz tiem līgumiem, kas norādīti Eiropas Kopienu saimniecisko darbību vispārējās klasifikācijas (*NACE*) 50. klases 502. grupā, kā arī uz līgumiem par slimnīcu, sportam, ārstniecībai [izklaidei] un atpūtai domātu būvju [iekārtu], skolu un augstskolu ēku un administratīvu ēku celtniecību."

Tiesvedības priekšvēsture

6 Šīs prāvas rašanās faktus, kas izklāstīti pārsūdzētā sprieduma 1.–13. punktā, var apkopot šādi.

7 Ar 2000. gada 21. decembra lēmumu C(2000) 3493 Komisija pieņēma vienotu programmdokumentu saistībā ar Kopienas strukturālo atbalstu Francijas Martinikas reģionā saskaņā ar mērķi Nr. 1 uz laikposmu no 2000. gada 1. janvāra līdz 2006. gada 31. decembrim, kurā ir paredzēta Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) dalība EUR 17 150 000 apmērā atbilstoši pasākumam "Tiešais atbalsts tūrisma uzņēmumiem un citiem tūrisma operatoriem".

8 2003. gadā *Société martiniquaise des villages de vacances* (turpmāk tekstā – "*SMVV*"), kas nodrošina atpūtas pilsētiņas *Les Boucaniers du Club Méditerranée en Martinique* (turpmāk tekstā – "*club Les Boucaniers*") darbību, nolēma uzsākt tās atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbus.

9 2004. gada 3. augustā Martinikas reģionālā pārvalde izteica atbalstu reģionālas subsīdijas izmaksai EUR 2 492 750 apmērā saistībā ar šo *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas projektu, kura pasūtītāja bija *SMVV* un kura kopējās izmaksas tika aprēķinātas EUR 49 981 446 apmērā.

10 Ar 2004. gada 18. oktobra lēmumu C(2004) 4142 Komisija noteica Kopienas līdzdalības līmeni minētajā projektā EUR 12 460 000 apmērā.

11 2005. gada 24. martā Martinikas reģions un *SMVV* attiecībā uz šo projektu parakstīja reģionālās attīstības nolīgumu.

12 No 2007. gada 25. jūnija līdz 13. jūlijam Eiropas Kopienu Revīzijas palāta veica attiecīgā projekta revīziju. Ar 2008. gada 11. februāra vēstuli tā nosūtīja savas revīzijas sākotnējos konstatējumus Francijas Republikai. Tā it īpaši apgalvoja atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbiem piemērojamās publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras neievērošanu, jo šo projektu vairāk nekā 50 % apmērā esot finansējušas līgumslēdzējas iestādes. Revīzijas palātas skatījumā, ņemot vērā ERAF subsīdiju, reģionālo subsīdiju un valsts subsīdiju EUR 16 690 000 apmērā – šī pēdējā subsīdija izpaužas kā atbrīvošana no nodokļiem saskaņā ar Francijas *Code général des impôts* [Vispārīgā nodokļu kodeksa] 199.k panta B punktu – šis projekts 63,33 % apmērā esot bijis finansēts no valsts atbalsta līdzekļiem. Revīzijas palāta šajā ziņā norādīja arī uz Direktīvas 93/37 2. pantu.

13 Ar 2008. gada 20. maija vēstuli Francijas Republika tostarp apstrīdēja, ka attiecīgā atbrīvošana no nodokļiem varētu tikt uzskatīta par tiešu subsīdiju Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē. Turklāt tā apgalvoja, ka *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbi neesot sportam, izklaidei un atpūtai domātu būvju celtniecība šī panta 2. punkta izpratnē. Tātad šie būvdarbi neietilpstot minētā panta piemērošanas jomā.

14 Ar 2010. gada 28. jūlijā pieņemto apstrīdēto lēmumu Komisija nolēma pilnībā atcelt *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas projektam piešķirto ERAF atbalstu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

15 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2010. gada 11. oktobrī, Francijas Republika lūdza pilnībā atcelt apstrīdēto lēmumu.

16 Prasības pamatošanai Francijas Republika izvirzīja četrus pamatus. Pirmais pamats bija par Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta pārkāpumu tādēļ, ka Komisija esot uzskatījusi, ka *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbu iepirkuma līgumi ir būvdarbu iepirkuma līgumi, kurus par vairāk nekā 50 % tieši subsidē līgumslēdzējas iestādes. Otrais pamats bija par šīs direktīvas 2. panta 2. punkta pārkāpumu, kuru Komisija esot pieļāvusi, uzskatot, ka attiecīgie būvdarbi ir uz

sportam, izklaidei un atpūtai domātām būvēm šīs normas izpratnē attiecināms iepirkums. Trešais pamats bija par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, jo Komisija neesot skaidri un nepārprotami izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbi atbilst sportam, izklaidei un atpūtai domātu būvju celtniecībai Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta izpratnē. Pakārtoti izvirzītais ceturtais pamats bija par samērīguma principa pārkāpumu, jo Komisija esot piemērojusi ERAF piešķirtajai subsīdijai korekcijas likmi 100 % apmērā.

17 Vispārējā tiesa noraidīja visus šos pamatus un tādējādi arī prasību kopumā.

18 Attiecībā uz pirmo pamatu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 25.–33. punktā vispirms izvērtēja Francijas Republikas uz valsts atbalsta jomā izstrādāto judikatūru balstīto argumentu, ka jēdziens "subsīdija" esot jāinterpretē kā jēdziens, kas attiecas tikai uz pozitīvu palīdzību.

19 Šajā ziņā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 27. punktā norādīja, ka, kaut arī subsīdijas jēdziens ir minēts valsts atbalsta jomas judikatūrā saistībā ar valsts atbalsta jēdziena definēšanu, tas kā tāds nav definēts šajā judikatūrā.

20 Tāpat pārsūdzētā sprieduma 28. punktā tā norādīja, ka, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un regulējumā, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi. Nākamajā šī sprieduma punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka Direktīvas 93/37 mērķis ir vienlaikus novērst risku, ka publiskā iepirkuma procedūrā līgumslēdzējas iestādes priekšroku dotu vietējiem piedāvājumu iesniedzējiem vai kandidātiem, un izslēgt iespēju, ka valsts, teritoriāla vai citu publisko tiesību subjektu finansēta vai pārraudzīta organizācija balstītos uz citiem, nevis saimnieciskiem apsvērumiem.

21 It īpaši attiecībā uz Kopienu likumdevēja Direktīvas 93/37 2. pantā izvirzīto mērķi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 30. un 31. punktā norādīja, ka šī panta mērķis ir nodrošināt, lai dažas līgumslēdzējas iestādes neapietu publisko iepirkumu tiesisko regulējumu, uzticot privātām organizācijām veikt tādu būvdarbu realizāciju, kuri patiesībā ir publiskie iepirkumi un kurus šīs līgumslēdzējas iestādes tieši subsidē vairāk nekā 50 % apmērā. Vispārējā tiesa precizēja, ka būtībā nav atšķirības starp gadījumu, kurā pati līgumslēdzēja iestāde noslēdz līgumu ar uzņēmēju, un gadījumu, kurā tā tieši subsidē vairāk nekā 50 % no būvdarbu līguma, ko piešķir kāda cita struktūra, nevis šī iestāde. Vispārējās tiesas skatījumā minētā 2. panta mērķis tātad ir nodrošināt objektīvu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu gadījumos, kad valsts iestādēm ir noteicoša ietekme. Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 32. punktā uzskatīja, ka subsīdijas jēdziens Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē esot jāinterpretē funkcionāli un plaši.

22 Vispārējā tiesa secināja, ka Direktīvas 93/37 lietderīgā iedarbība nebūtu pilnīgi nodrošināta, ja kārtības, ko ar to ievieš, piemērošanu varētu izslēgt tāpēc vien, ka iepirkuma finansēšanas izmaksas ir samazinājusi nevis valsts iestādes pozitīvā palīdzība, bet gan nodokļu atvieglojumi, un ka jēdziens "subsīdija" tās 2. panta 1. punkta izpratnē neizslēdz konkrētos nodokļu atvieglojumus, kuri kā pozitīva palīdzība ļauj samazināt iepirkuma finansēšanas izmaksas.

23 Pārsūdzētā sprieduma 34. un 35. punktā Vispārējā tiesa, pirmkārt, atgādināja par citiem Savienības tiesību aktiem, kuros subsīdijas jēdziens nav ticis definēts kā vienīgi pozitīva palīdzība un, otrkārt, noraidīja Francijas Republikas argumentu, kurš bija saistīts ar normas, kas ir kļuvusi par Direktīvas 93/37 2. panta 1. punktu, sākotnējās ieviešanas *travaux préparatoires*.

24 Turpinājumā pārsūdzētā sprieduma 36. un 37. punktā Vispārējā tiesa noraidīja Francijas Republikas apgalvojumu, ka konkrētie nodokļu atvieglojumi neesot tieši, kā tiek prasīts minētā 2. panta 1. punktā. Vispārējā tiesa pamatojās uz to, ka šie atvieglojumi bija tieši saistīti ar konkrēto būvdarbu iepirkumu un šajā nolūkā īstenotajiem ieguldījumiem.

25 Attiecībā uz otro pamatu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 42.–50. punktā vispirms izvērtēja Francijas Republikas argumentu, ka šīs atpūtas pilsētiņas sportam, izklaidei un atpūtai domātajām iekārtām ir tikai papildinoša nozīme un ka būvdarbi būtībā attiecās uz viesnīcu, kurā ir restorāns.

26 Pēc tam, kad tika konstatēts, ka minētie būvdarbi ietilpst vienotā projektā, kas ietver pilnīgu *club Les Boucaniers* atjaunošanu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 43. punktā norādīja, ka, lai izvērtētu jautājumu, vai konkrētie būvdarbu iepirkuma līgumi attiecās uz sportam, izklaidei un atpūtai domātu būvju celtniecību, ir jāņem vērā nevis veiktie būvdarbi, bet gan mērķis, kādam kopumā ir paredzēta šī pilsētiņa.

27 Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 48. punktā Vispārējā tiesa piekrita Komisijas veiktajam vērtējumam, ka *club Les Boucaniers* ir integrēta koncepcija, kas vienlaikus ietver izmitināšanu, ēdināšanu, sporta, izklaides un atpūtas aktivitātes, kā arī kopējās iekārtas. Vispārējā tiesa norādīja, ka, pat pieņemot, ka *club Les Boucaniers* platība un darbinieku skaits lielākoties ir saistīti ar izmitināšanu un ēdināšanu, to raksturo minētās aktivitātes, kas ir šīs atpūtas pilsētiņas koncepcijas kodols un katrā ziņā šīs koncepcijas būtiska un neatņemama sastāvdaļa. Tādējādi Vispārējā tiesa secināja, ka pašai par sevi *club Les Boucaniers* piemīt sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu raksturs plašā nozīmē. Tāpat tā piebilda, ka konkrētajā gadījumā ir nevis jānosaka, kas ir konkrēto būvdarbu līgumu priekšmets, bet ir jāizvērtē, vai konkrētais projekts neietilpst kādā no Direktīvas 93/37 2. panta 2. punktā paredzētajām kategorijām.

28 Turpinājumā pārsūdzētā sprieduma 50. punktā Vispārējā tiesa kā pārāk ierobežojošu noraidīja būvdarbu izmaksu sadalījumu, ko bija veikusi Francijas Republika un atbilstoši kuram tikai 10,6 % no *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbu izmaksām attiecās uz sportam, izklaidei un atpūtai domātajām iekārtām.

29 Pārsūdzētā sprieduma 53. un 54. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka *NACE* nav nozīmes "sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu" jēdziena, kas ir paredzēts Direktīvas 93/37 2. panta 2. punktā, interpretācijā.

30 Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 57. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka "sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu" jēdziens Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta izpratnē neprasa, lai pastāvētu saikne ar līgumslēdzēju iestāžu ierastajām vajadzībām vai ar vispārējo interešu uzdevumiem. Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 58.–64. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka konkrēto jēdzienu, pat ja tas ir izsmeļoša uzskaitījuma sastāvdaļa, pašu par sevi neierobežo kaut kāds kritērijs un ka tas, lai nodrošinātu, ka Direktīvas 93/37 lietderīgā iedarbība netiek apdraudēta, ir jāinterpretē funkcionāli un plaši. Vispārējās tiesas skatījumā "sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu" jēdziena šaura interpretācija nevar tikt uzskatīta par atbilstošu šīs direktīvas mērķiem.

31 Par trešo pamatu pārsūdzētā sprieduma 69.–71. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka, ņemot vērā apstrīdētajā lēmumā un administratīvajā procesā sniegtos paskaidrojumus, Komisija ir juridiski pietiekami izskaidrojusi savu argumentāciju.

32 Saistībā ar ceturto pamatu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 74. punktā konstatēja, ka, tā kā konkrētie būvdarbi ir vienots projekts, atbilstošā atbalsta summa, attiecībā uz kuru ir konstatēts pārkāpums, ietver visu projektam paredzēto atbalsta summu. Līdz ar to pārkāpuma priekšmets bija viss projekta finansējums, tāpēc viss finanšu atbalsts kļūdaini ir ticis piedēvēts ERAF. Tādējādi Vispārējā tiesa secināja, ka, pamatojoties uz samērīguma principu, korekcija nebija jāierobežo.

Lietas dalībnieku prasījumi

33 Francijas Republikas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu pilnībā un

— pašai galīgi izspriest lietu, atceļot apstrīdēto lēmumu, vai nodot lietu atkārtotai izskatīšanai Vispārējai tiesai.

34 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atzīt par nepieņemamu apelācijas sūdzības pirmā pamata otro daļu un trešā pamata pirmo daļu vai, pakārtoti, tās noraidīt un noraidīt šo apelācijas sūdzību kopumā, un

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

35 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam Francijas Republika ir izvirzījusi trīs pamatus.

Par pirmo pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā saistībā ar Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta piemērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

36 Francijas Republikas apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītais pirmais pamats iedalās divās daļās.

37 Pirmā pamata pirmajā daļā šī dalībvalsts apgalvo, ka Vispārējā tiesa, uzskatot, ka nodokļu atvieglojumu pasākumus var kvalificēt kā "subsīdijas" Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

38 Francijas Republikas skatījumā Vispārējās tiesas veiktā kvalifikācija ir pretrunā Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta tekstam un Savienības likumdevēja gribai subsīdijas jēdzienu attiecināt uz pozitīvu palīdzību. Pirmkārt, tā pārmet Vispārējai tiesai attālināšanos no šī jēdziena tradicionālās definīcijas, ko Tiesa ir izraudzījusies valsts atbalsta jomā. Tā kā attiecīgajā direktīvā nav noteikts citādi, minētais jēdziens, lai ievērotu tiesiskās noteiktības principu, esot jādefinē, ņemot vērā termina "subsīdija" parasto nozīmi. Otrkārt, tā apgalvo, ka tās interpretācija ir pamatota ar to, ka šīs normas galīgā redakcija atšķiras no dažādajiem *travaux préparatoires* atrodamajiem priekšlikumiem, kuros tostarp termins "finansē" ir ticis izmantots "subsidē" vietā. Treškārt, tā piebilst, ka Vispārējās tiesas norādītā nepieciešamība saglabāt normas lietderīgo iedarbību nevarot būt tik liela, lai šai normai sniegtu funkcionālu interpretāciju, kas neatbilst tās tekstam.

39 Pirmā pamata otrajā daļā Francijas Republika apgalvo, ka Vispārējā tiesa, uzskatot, ka nodokļu atbrīvojums Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē bijis tiešs, jo šis atbrīvojums tika piešķirts tieši konkrētajam būvdarbu iepirkumam, kaut arī tas nav ticis piešķirts nedz attiecīgās [pilsētiņas] pasūtītājam, nedz ģenerāluzņēmējam, nedz apsaimniekotājam vai īpašniekam, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

40 Šī dalībvalsts norāda, ka konkrētie nodokļu atbrīvojumi bija piešķirti personālsabiedrību dalībniekiem, fiziskām personām, kuras veica ieguldījumus *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbu iepirkumā. Šiem nodokļu atbrīvojumiem, protams, esot bijusi ieguldījumus veicinoša iedarbība, taču būvdarbu izmaksas tie tieši neesot samazinājuši.

41 Komisija apgalvo, ka pirmā pamata pirmā daļa ir jāatzīst par nepamatotu. Otrā daļa esot jāatzīst par nepieņemamu vai, pakārtoti, jānoraida kā nepamatota.

Tiesas vērtējums

42 Jāatgādina, ka Direktīvas 93/37 2. panta 1. punktā tiek prasīts, lai līgumslēdzējas iestādes pilda šo direktīvu, ja tās tieši subsidē vairāk nekā 50 % kāda būvdarbu līguma, ko piešķir kāda cita struktūra, nevis šīs iestādes.

43 Pirmā pamata pirmajā daļā Francijas Republika būtībā norāda, ka subsīdijas jēdziens šīs normas izpratnē attiecas tikai uz pozitīvām subsīdijām un tātad neietver nodokļu atvieglojumus.

44 Minētais jēdziens, kas nav definēts Direktīvā 93/37, nepastāvot norādei uz dalībvalstu tiesībām, ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā normas, kurā tas ietverts, kontekstu un ar šo normu sasniedzamo mērķi (šajā ziņā skat. 2012. gada 19. jūlija spriedumu lietā C-376/11 *Pie Optiek*, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Francijas Republika neapstrīd nedz pārsūdzētā sprieduma 29.–31. punktā Vispārējās tiesas veikto Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta mērķu izklāstu, nedz to, ka šie mērķi, kā savu secinājumu 43. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, runā par labu subsidēšanas jēdziena plašai interpretācijai. Toties savā argumentācijā tā būtībā pārmet šai tiesai, ka tā, piešķirot šim jēdzienam tik plašu un funkcionālu nozīmi, lai tas ietvertu nodokļu atbrīvojumus, ir pārkāpusi teleoloģiskajā interpretācijā pieļaujamās robežas.

46 Tomēr pretēji tam, ko apgalvo Francijas Republika, termins "subsidēt", aplūkojot tā parasto nozīmi, nozīmē vienkārši priekšrocības piešķiršanu. Tātad šis termins parasti nenozīmē tikai pozitīvu palīdzību. Tādu interpretāciju neatceļ arī tā dēvētā "tradicionālā" subsīdijas jēdziena definīcija, uz kuru norāda šī dalībvalsts un kura, kā tiek apgalvots, tiekot piemērota valsts atbalsta jomā.

47 Francijas Republikas arguments, ka Vispārējās tiesas veiktā interpretācija ir pretrunā Savienības likumdevēja nodomam, ciktāl tajā netiek ņemta vērā Direktīvas 93/37 2. panta izstrādes vēsture, arī ir jānoraida.

48 Nevis termina "finansē", ko Komisija izmanto savā priekšlikumā Padomes 1989. gada 18. jūlija Direktīvas 89/440/EEK, ar kuru groza Direktīvu 71/305/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūru (OV L 210, 1. lpp.), 1.b pantam, kas atbilst Direktīvas 93/37 2. pantam, bet gan "subsidē" lietojums šajā normā, ņemot vērā, ka nav citu norāžu, nevar būt pietiekams, lai tiktu secināta Savienības likumdevēja griba attiecināt šo terminu tikai uz pozitīvām subsīdijām, tostarp izņemot nodokļu atbrīvojumus.

49 Šajos apstākļos ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa, uzskatot, ka nodokļu atvieglojumu pasākumus var kvalificēt par subsīdijām Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Līdz ar to pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

50 Šī pamata otrajā daļā, pretēji tam, ko norāda Komisija, Francijas Republikas mērķis ir apšaubīt nevis pārsūdzētajā spriedumā Vispārējās tiesas veiktos faktu konstatējumus, bet gan tās sniegto juridisko kvalifikāciju šiem faktiem, proti, piešķirto nodokļu atbrīvojumu kvalifikāciju par "tiešu" subsīdiju Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta izpratnē.

51 Tā kā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka Tiesas kompetencē ir pārskatīt tādu juridisku kvalifikāciju (skat. it īpaši 1994. gada 1. jūnija spriedumu lietā C-136/92 P Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., *Recueil*, I-1981. lpp., 49. punkts), jāsecina, ka šī pirmā pamata daļa ir pieņemama.

52 Pēc būtības ir jākonstatē, ka no Direktīvas 93/37 2. panta 1. punkta teksta skaidri izriet, ka jēdziens "tieša subsīdija" ir saistīts nevis ar personām, bet gan ar attiecīgo objektu. Šī jēdziena šaura interpretācija turklāt ļautu līgumslēdzējai iestādei apiet Direktīvas 93/37 2. pantu un tādējādi izvairīties no tai šajā direktīvā paredzētajiem pienākumiem.

53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pārsūdzētā sprieduma 36. punktā Vispārējā tiesa norādīja, ka nodokļu atbrīvojumi esot bijuši tieši saistīti ar konkrēto būvdarbu iepirkumu, ka to mērķis neesot bijis samazināt atsevišķus attiecīgo personu vispārējos maksājumus un ka tos Francijas Republika esot piešķīrusi *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas projektam tieši šo būvdarbu veikšanai.

54 Jākonstatē, ka šādos apstākļos Vispārējā tiesa pamatoti ir saistījusi subsīdijas, kāda paredzēta Direktīvas 93/37 2. panta 1. punktā, tiešo raksturu ar projekta finansēšanu un šajā nolūkā īstenotajiem ieguldījumiem.

55 Francijas Republikas izvirzītā pirmā pamata otrā daļa šajos apstākļos arī ir jānoraida, un attiecīgi šis pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu – Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā, jo tā esot sagrozījusi apstrīdētā lēmuma saturu un ar savu pamatojumu aizstājusi Komisijas pamatojumu

Lietas dalībnieku argumenti

56 Savā otrajā pamatā Francijas Republika apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi apstrīdētā lēmuma saturu un ar savu pamatojumu aizstājusi Komisijas pamatojumu. Šīs dalībvalsts skatījumā sagrozīšana izpaužas tādējādi, ka Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija, lai noteiktu, vai *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbu iepirkums ietilpst Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta piemērošanas jomā, ir pamatojusies nevis uz veikto būvdarbu raksturu, bet uz mērķi, kādam kopumā ir paredzēta šī atpūtas pilsētiņa.

57 Šajā ziņā Francijas Republika norāda, ka Komisija tikai mutvārdu procesā Vispārējā tiesā pieļāva, ka bija jāņem vērā nevis veiktie būvdarbi *club Les Boucaniers*, bet gan mērķis, kādam kopumā tā ir paredzēta.

58 Komisija uzskata, ka šis pamats nav pamatots.

Tiesas vērtējums

59 Attiecībā uz kontroli, kas jāveic pār Francijas Republikas Vispārējās tiesas konstatējumā pārsūdzētā sprieduma 43. punktā saskatīto sagrozīšanu, saskaņā ar kuru Komisija Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta piemērojamību analizēja, apstrīdētajā lēmumā pārbaudot projektu, kas ietver pilnīgu *club Les Boucaniers* atjaunošanu, un šī pārbaude bija balstīta nevis uz veiktajiem būvdarbiem, bet gan uz mērķi, kādam kopumā ir paredzēta šī pilsētiņa, ir jānorāda, ka no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka sagrozīšanai acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem, neizvērtējot no jauna faktus un pierādījumus (skat. it īpaši 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-551/03 P *General Motors*/Komisija, Krājums, I-3173. lpp., 54. punkts).

60 Jākonstatē, ka, pat ja ir iespējams interpretēt apstrīdēto lēmumu tā, kā ierosinājusi Francijas Republika, atšķirīgais Vispārējās tiesas veiktais tā vērtējums vēl nenorāda uz tā satura sagrozīšanu (šajā ziņā skat. 2011. gada 10. februāra spriedumu lietā C-260/09 P *Activision Blizzard Germany*/Komisija, Krājums, I-419. lpp., 54. punkts).

61 Šajos apstākļos, nepastāvot apstākļiem, kas norādītu uz Vispārējā tiesas veiktās apstrīdētā lēmuma interpretācijas saturisku nepareizību, nav jāuzskata, ka ar šo interpretāciju tiek sagrozīts šī lēmuma pamatojums vai tas aizstāts.

62 Ievērojot iepriekš minēto, otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par trešo pamatu – kļūdu tiesību piemērošanā saistībā ar Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta piemērošanu

Lietas dalībnieku argumenti

63 Savā trešajā pamatā, kas iedalās divās daļās, Francijas Republika apstrīd *club Les Boucaniers* atjaunošanas un paplašināšanas būvdarbu iepirkuma kvalifikāciju par iepirkumu sportam, izklaidei un atpūtai domātu būvju celtniecībai Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta izpratnē.

64 Trešā pamata pirmajā daļā Francijas Republika uzsver, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka Direktīvas 93/37 2. panta 2. punktā minētais sportam, izklaidei un atpūtai domātu iekārtu jēdziens ir jāinterpretē plaši, to neattiecinot tikai uz iekārtām, kuru mērķis ir apmierināt līgumslēdzēju iestāžu ierastās vajadzības, proti, lietotāju kolektīvās vajadzības.

65 Francijas Republika apgalvo, ka tāda neattiecināšana, pat ja tā nav tieši minēta šīs direktīvas 2. panta 2. punktā, izriet no sistēmiskās interpretācijas atbilstoši šīs normas tekstam un mērķim, kā arī citām tajā paredzētajām iepirkuma kategorijām. Tā uzsver, ka Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta mērķis ir pakļaut šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem tādus būvdarbu iepirkumus, saistībā ar kuriem pastāv reāls risks, ka līgumslēdzējas iestādes apies šo noteikumus. Šīs dalībvalsts skatījumā tikai iekārtu, kam jāapmierina lietotāju kolektīvās vajadzības, iepirkumi rada šādu risku. Proti, visām pārējām iepirkumu kategorijām, kas minētas Direktīvas 93/37 2. panta 2. punktā, kopīgs ir tas, ka tās attiecas uz būvēm, kurām jāapmierina minētās vajadzības.

66 Komisija apgalvo, ka trešā pamata pirmā daļa nav pieņemama, jo ar to tiekot mēģināts grozīt Vispārējā tiesā izskatītā strīda priekšmetu.

67 Pakārtoti, Komisija uzskata, ka minētā pirmā daļa nav pamatota.

68 Šī pamata otrajā daļā Francijas Republika apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka "būvdarbu iepirkuma" jēdziens Direktīvas 93/37 2. panta izpratnē ir jāinterpretē neatkarīgi no "būvdarbu valsts līgumu" [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu] jēdziena šīs direktīvas 1. panta a) punkta izpratnē un ka līdz ar to Komisija nav pārkāpusi minētās direktīvas 2. panta 2. punktu, uzskatot, ka šajā gadījumā attiecīgais būvdarbu iepirkums ietilpst šīs normas piemērošanas jomā, lai gan līgumslēdzējai iestādei nav tiešas ekonomiskas intereses šajā iepirkumā.

69 Francijas Republikas skatījumā jēdziens "būvdarbu iepirkuma līgumi" Direktīvas 93/37 2. panta izpratnē ir jāinterpretē, ņemot vērā jēdzienu "būvdarbu publiskā iepirkuma līgums", kas nozīmē, ka tāds iepirkums būtu veicams līgumslēdzējas iestādes tiešās ekonomiskās interesēs (2010. gada 25. marta spriedums lietā C-451/08 *Helmut Müller*, Krājums, I-2673. lpp., 50.–52. punkts). Šī dalībvalsts precizē, ka *club Les Boucaniers* atjaunošanas būvdarbu iepirkumu tikai tāpēc, ka ar šo atjaunošanu tiek atbalstīta Martinikas tūrisma un ekonomikas attīstība, nevar uzskatīt par tādu, kam ir tāda tieša ekonomiska interese. Tā uzskata, ka šīs direktīvas 2. pants attiecoties tikai uz tādiem būvdarbu iepirkumu līgumiem, kuri būtu uzskatāmi par būvdarbu publiskā iepirkuma līgumiem minētās direktīvas 1. panta a) punkta izpratnē, ja tos būtu noslēgusi līgumslēdzēja iestāde.

70 Komisija lūdz šo daļu noraidīt.

Tiesas vērtējums

71 Attiecībā uz Komisijas norādīto trešā pamata pirmās daļas nepieņemamību ir jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ļaut lietas dalībniekam Tiesā pirmoreiz izvirzīt pamatu, ko tas nav izvirzījis Vispārējā tiesā, nozīmētu Tiesai, kuras kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota, lūgt risināt strīdu, kas ir plašāks par strīdu, kuru ir izskatījusi Vispārējā tiesa, un ka apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē ir tikai novērtēt tiesisko risinājumu, kas sniegts atbilstoši pamatiem, kuri tikuši izvirzīti pirmajā instancē (2007. gada 1. februāra spriedums lietā C-266/05 P *Sison*/Padome, Krājums, I-1233. lpp., 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

72 Tomēr no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem skaidri izriet, ka jēdzienus, pirmkārt, par lietotāju kolektīvajām vajadzībām un, otrkārt, par līgumslēdzēju iestāžu ierastajām vajadzībām Francijas Republika ir izmantojusi pamīšus gan tiesvedībā Vispārējā tiesā, gan saistībā ar savu apelācijas sūdzību Tiesā.

73 Šajā ziņā, pat ja, kā apstiprina Komisija, jēdziens "lietotāju kolektīvās vajadzības" nebija kā tāds izvirzīts tiesvedībā Vispārējā tiesā, no pārsūdzētā sprieduma 55. punkta izriet, ka Francijas Republikas argumentācija par jēdzienu "līgumslēdzēju iestāžu ierastās vajadzības" attiecās uz nosacījumu, ka Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkts attiecas tikai uz "sportam, izklaidei un atpūtai domātām iekārtām, kas ir pieejamas visiem un nav paredzētas tikai privātiem klientiem". Šis nosacījums faktiski ir saistīts ar lietotāju kolektīvajām vajadzībām.

74 No tā izriet, ka lietotāju kolektīvo vajadzību jēdziena izmantošana apelācijas ietvaros nenozīmē Vispārējā tiesā izskatītā strīda priekšmeta grozīšanu un līdz ar to trešā pamata pirmā daļa ir pieņemama.

75 Pēc būtības ir jānosaka, vai Vispārējā tiesa, neuzskatot, ka jēdziens "sportam, izklaidei un atpūtai domātas iekārtas" Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta izpratnē attiecas tikai uz iekārtām, kas domātas lietotāju kolektīvo vajadzību apmierināšanai, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

76 Jākonstatē, ka tāda ierobežošana, kā pārsūdzētā sprieduma 57. un 58. punktā būtībā norādījusi Vispārējā tiesa, neizriet nedz no Direktīvas 93/37 teksta, nedz no tās *travaux préparatoires*. Turklāt Direktīvas 93/37 2. panta 2. punktā jēdziens "sportam, izklaidei un atpūtai domātas iekārtas" nav kvalificēts vispār.

77 Tāda minētā jēdziena ierobežošana nevar tikt pamatota arī ar Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta sistēmisku interpretāciju. Pat pieņemot, ka visām šajā normā minētajām iepirkuma līgumu kategorijām kopīgs ir tas, ka tās attiecas uz ēkām, kas attiecīgajā gadījumā var apmierināt lietotāju kolektīvās vajadzības, ir jākonstatē, ka no šī apstākļa vien nevar tikt secināt, ka spēja apmierināt tādas vajadzības ir minētās normas piemērošanas priekšnoteikums.

78 Jākonstatē, ka Vispārējā tiesa, atsakoties uzskatīt, ka jēdziens "sportam, izklaidei un atpūtai domātas iekārtas" Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkta izpratnē ir attiecināms tikai uz iekārtām, kas domātas lietotāju kolektīvo vajadzību apmierināšanai, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. No tā izriet, ka trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

79 Attiecībā uz šī pamata otro daļu ir jākonstatē, ka pārsūdzētā sprieduma 64. punkts, uz ko saistībā ar šo daļu norāda Francijas Republika, ir neatņemama sastāvdaļa Vispārējās tiesas atbildei uz argumentu, ka Direktīvas 93/37 2. panta 2. punkts attiecas tikai uz tādu iepirkumu līgumu kategorijām, kuri pēc savas būtības pieder pie līgumslēdzēju iestāžu ierastajām vajadzībām.

80 Jānorāda, ka Vispārējā tiesa šajā pārsūdzētā sprieduma 64. punktā pareizi ir konstatējusi, ka Savienības likumdevējs ar Direktīvas 93/37 2. panta palīdzību ir tieši paplašinājis šīs direktīvas piemērošanas jomu uz dažiem noteiktiem iepirkumu līgumiem, kas nav publiski.

81 Tāpēc Direktīvas 93/37 2. pants salīdzinājumā ar šīs direktīvas 1. panta a) punktu ir jāinterpretē autonomi. Jākonstatē, ka cita interpretācija ievērojami sašaurinātu minētās direktīvas 2. panta piemērošanas jomu un tas būtu pretēji šā panta mērķim novērst apiešanu.

82 No minētā izriet, ka Vispārējā tiesa, nospriežot, ka ar "līgumslēdzēju iestāžu ierastajām vajadzībām" saistītais Direktīvas 93/37 2. panta piemērošanas priekšnoteikums neizriet no šīs direktīvas 1. panta a) punktā minētā jēdziena "būvdarbu publiskā iepirkuma līgumi" definīcijas, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

83 Līdz ar to trešā pamata otrā daļa arī ir jānoraida un viss šis pamats ir jānoraida kā nepamatots.

84 Tā kā neviens no Francijas Republikas izvirzītajiem pamatiem nav apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

85 Saskaņā ar Reglamenta 184. panta 2. punktu Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir nepamatota. Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, tad Francijas Republikai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) Francijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]